

Ενδεικτική Οργάνωση Ενοτήτων - Ε΄ Τάξη

Α/Α	Μαθηματικό περιεχόμενο	Δείκτες Επιτυχίας	Ώρες Διδ.
1	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 1 <i>Επανάληψη</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Αριθμοί μέχρι 1 000 000 000 000 • Νοεροί υπολογισμοί και κατακόρυφοι αλγόριθμοι πρόσθεσης και αφαίρεσης • Μονοψήφιος πολλαπλασιασμός • Μονοψήφια διαίρεση 	<p>Αρ3.1 Απαγγέλουν, διαβάζουν, γράφουν και αναγνωρίζουν ποσότητες αριθμών μέχρι το 1 000 000 000 000.</p> <p>Αρ3.2 Συγκρίνουν και διατάσσουν τους φυσικούς αριθμούς μέχρι το 1 000 000 000 000.</p> <p>Αρ3.3 Συνθέτουν και αναλύουν αριθμούς μέχρι το 1 000 000 000 000.</p> <p>Αρ3.12 Εκτιμούν και υπολογίζουν το άθροισμα, τη διαφορά, το γινόμενο και το πηλίκo αριθμών μέχρι το 1 000 000 και επαληθεύουν την απάντησή τους.</p> <p>Αρ3.17 Στρογγυλοποιούν αριθμούς στην πλησιέστερη δεκάδα, εκατοντάδα, χιλιάδα και εκατομμύριο και δεκαδικούς αριθμούς στο πλησιέστερο δέκατο και εκατοστό.</p> <p>Αρ4.11 Χρησιμοποιούν και διατυπώνουν στρατηγικές εκτέλεσης νοερών υπολογισμών με ακέραιους, κλασματικούς, δεκαδικούς αριθμούς και ποσοστά.</p> <p>Αρ4.12 Εφαρμόζουν στρατηγικές στρογγυλοποίησης ακέραιων, κλασματικών και δεκαδικών αριθμών για εκτίμηση του αποτελέσματος και έλεγχο της λογικότητας μιας απάντησης.</p> <p>Αλ3.11 Επιλύουν και κατασκευάζουν προβλήματα ρουτίνας πολλαπλών βημάτων και προβλήματα διαδικασίας.</p> <p>ΣΠ3.1 Διαβάζουν και κατασκευάζουν ραβδογράμματα, εικονογράμματα, κυκλικές και γραμμικές γραφικές παραστάσεις.</p>	16
2	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιμεταθετική και προσεταιριστική ιδιότητα πρόσθεσης και πολλαπλασιασμού • Αντίθετες και αντίστροφες πράξεις • Επιμεριστική ιδιότητα πολλαπλασιασμού – Κατακόρυφος αλγόριθμος πολλαπλασιασμού με διψήφιο παράγοντα • Εκτίμηση πηλίκου • Ιδιότητες διαίρεσης • Κατακόρυφος αλγόριθμος διαίρεσης με διψήφιο διαιρέτη • Επίλυση προβλήματος 	<p>Αρ3.12 Εκτιμούν και υπολογίζουν το άθροισμα, τη διαφορά, το γινόμενο και το πηλίκo αριθμών μέχρι το 1 000 000 και επαληθεύουν την απάντησή τους.</p> <p>Αλ2.7 Χρησιμοποιούν τις ιδιότητες των πράξεων (αντιμεταθετική, προσεταιριστική, επιμεριστική), για να απλοποιήσουν νοερούς υπολογισμούς και να ελέγχουν τα αποτελέσματά τους.</p> <p>Αλ.3.11 Επιλύουν και κατασκευάζουν προβλήματα ρουτίνας πολλαπλών βημάτων και προβλήματα διαδικασίας.</p>	14

3	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παράγοντες και πολλαπλάσια • Κριτήρια διαιρετότητας του 2, του 5, του 10 και του 4 • Πρώτοι και σύνθετοι αριθμοί • Ανάλυση σε γινόμενο πρώτων παραγόντων • Βέννιο διάγραμμα • Έννοια Μέγιστου Κοινού Διαρέτη (ΜΚΔ) και Ελάχιστου Κοινού Πολλαπλάσιου (ΕΚΠ) • Επίλυση προβλήματος με ΜΚΔ και ΕΚΠ 	<p>Αρ4.3 Διατυπώνουν, αιτιολογούν και εφαρμόζουν τα κριτήρια διαιρετότητας του 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 και 25.</p> <p>Αρ4.4 Διακρίνουν και διερευνούν τους πρώτους, σύνθετους και σχηματικούς αριθμούς.</p> <p>Αρ4.5 Αναλύουν και εκφράζουν έναν ακέραιο αριθμό ως γινόμενο πρώτων παραγόντων.</p> <p>Αρ4.6 Υπολογίζουν τον ΜΚΔ και το ΕΚΠ δύο ή περισσότερων αριθμών.</p> <p>Αλ.3.10 Γράφουν μαθηματικές εκφράσεις ή εξισώσεις με μεταβλητές, για να αναπαραστήσουν πληροφορίες και να επιλύσουν προβλήματα.</p> <p>Αλ.3.11 Επιλύουν και κατασκευάζουν προβλήματα ρουτίνας πολλαπλών βημάτων και προβλήματα διαδικασίας.</p> <p>Αλ4.16 Επιλύουν προβλήματα χρησιμοποιώντας την έννοια του συνόλου, του πληθικού αριθμού, του «ανήκειν», της τομής, της ένωσης και του συμπληρωματικού συνόλου.</p> <p>Αλ.4.17 Αναπαριστούν και επιλύουν προβλήματα με τη χρήση βέννειων διαγραμμάτων.</p>	18
4	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κλάσμα ως μέρος επιφάνειας και ως μέρος αριθμού • Ισοδυναμία και απλοποίηση κλασμάτων • Σύγκριση κλασμάτων • Πρόσθεση και αφαίρεση ομώνυμων και ετερόνυμων κλασμάτων 	<p>Αρ3.6 Ερμηνεύουν το κλάσμα ως μέρος της αμέριστης μονάδας, ως μέρος συνόλου, ως μέτρο και ως ηλικία.</p> <p>Αρ3.7 Χρησιμοποιούν ποικίλα μέσα αναπαράστασης και στρατηγικές, για να απλοποιούν κλάσματα και να βρίσκουν ισοδύναμες μορφές τους.</p> <p>Αρ4.1 Συγκρίνουν και σειροθετούν ρητούς αριθμούς (θετικούς και αρνητικούς) και ορίζουν τη θέση τους στην αριθμητική γραμμή.</p> <p>Αρ4.7 Απλοποιούν και υπολογίζουν ισοδύναμα κλάσματα, χρησιμοποιώντας το ΜΚΔ και το ΕΚΠ.</p> <p>Αρ4.9 Εκτιμούν και υπολογίζουν το αποτέλεσμα μαθηματικών προτάσεων με θετικούς ρητούς αριθμούς.</p> <p>Αρ4.14 Διατυπώνουν και επιλύουν προβλήματα με ρητούς αριθμούς, ποσοστά και ελέγχουν τη λογικότητα της απάντησής τους.</p> <p>ΣΠ3.1 Διαβάζουν και κατασκευάζουν ραβδογράμματα, εικονογράμματα, κυκλικές και γραμμικές γραφικές παραστάσεις με ή χωρίς τη χρήση τεχνολογίας.</p>	22
5	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευθεία, ημιευθεία, ευθύγραμμο τμήμα • Παράλληλες και κάθετες ευθείες • Εκτίμηση, μέτρηση και ταξινόμηση γωνιών • Ιδιότητες παραλληλογράμμων • Είδη τριγώνων ως προς τις πλευρές και τις γωνίες τους • Ύψος τριγώνου 	<p>Γ2.1 Ονομάζουν και κατασκευάζουν σημεία, ευθύγραμμο τμήματα, ημιευθείες, ευθείες και διάφορα είδη γραμμών (καμπύλες, ευθείες, τεθλασμένες) με διάφορα μέσα και λογισμικά.</p> <p>Γ3.1 Ονομάζουν και κατασκευάζουν ευθείες και γωνίες στο επίπεδο.</p> <p>Γ3.3 Αναγνωρίζουν, ονομάζουν και περιγράφουν τα βασικά στοιχεία και τις ιδιότητες των παραλληλογράμμων.</p> <p>Γ3.6 Αναγνωρίζουν, ταξινομούν και περιγράφουν διαφορετικά είδη τριγώνων με κριτήριο το μήκος των πλευρών και το μέτρο των γωνιών τους.</p> <p>Γ3.8 Διακρίνουν τις μεταβλητές και μη ιδιότητες ενός σχήματος και συγκρίνουν τάξεις σχημάτων με βάση τις ιδιότητές τους.</p>	16

	<ul style="list-style-type: none"> • Εμβαδόν τριγώνου • Εμβαδόν παραλληλογράμμου • Διατεταγμένα ζεύγη 	<p>Γ3.10 Σχεδιάζουν απλές γεωμετρικές κατασκευές (π.χ. μέσο ευθύγραμμου τμήματος), χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα και λογισμικά δυναμικής γεωμετρίας.</p> <p>Γ3.12 Διερευνούν την έννοια των συντεταγμένων, χρησιμοποιώντας χάρτες, πλέγματα συντεταγμένων και κατάλληλα λογισμικά.</p> <p>Γ4.2 Κατασκευάζουν το ύψος, τη διάμεσο και τη διχοτόμο τριγώνου.</p> <p>M3.3 Ανακαλύπτουν τους τύπους υπολογισμού της περιμέτρου και του εμβαδού του παραλληλογράμμου και του τριγώνου, χρησιμοποιώντας λογισμικά δυναμικής γεωμετρίας.</p> <p>M3.6 Εκτιμούν, μετρούν, ταξινομούν και κατασκευάζουν γωνίες (με ή χωρίς τη χρήση της τεχνολογίας).</p> <p>Αλ3.3 Χρησιμοποιούν διατεταγμένα ζεύγη, για να αναπαραστήσουν πληροφορίες από την καθημερινή ζωή (π.χ. η επίδοση ενός μαθητή στα μαθηματικά και στη γλώσσα).</p> <p>Αλ3.4 Σχεδιάζουν σε ορθοκανονικό σύστημα αξόνων διατεταγμένα ζεύγη ή δεδομένα που δίνονται σε πίνακα.</p> <p>ΣΠ3.2 Οργανώνουν δεδομένα σε στήλες και χρησιμοποιούν την έννοια του διατεταγμένου ζεύγους.</p>	
6	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μικτοί αριθμοί, καταχρηστικά κλάσματα, μετατροπές • Πρόσθεση και αφαίρεση μικτών αριθμών • Δεκαδικοί αριθμοί (δέκατα, εκατοστά, χιλιοστά) • Μετατροπές κλασμάτων σε δεκαδικούς αριθμούς • Πρόσθεση και αφαίρεση δεκαδικών αριθμών 	<p>Αρ2.5 Αναπαριστούν, συγκρίνουν και σειροθετούν ομώνυμα κλάσματα και δεκαδικούς αριθμούς, χρησιμοποιώντας κατάλληλο υλικό όπως επιφάνειες, κύκλους κλασμάτων, σύνολα, αριθμητική γραμμή, εικόνες και εφαρμογίδια.</p> <p>Αρ3.4 Απαγγέλουν, διαβάζουν, γράφουν, αναγνωρίζουν, συγκρίνουν και διατάσσουν ομώνυμα κλάσματα και δεκαδικούς αριθμούς (μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία).</p> <p>Αρ4.9 Εκτιμούν και υπολογίζουν το αποτέλεσμα μαθηματικών προτάσεων με θετικούς ρητούς αριθμούς.</p> <p>Αρ4.11 Αναφέρουν και εφαρμόζουν στρατηγικές εκτέλεσης νοερών υπολογισμών με ακέραιους, κλασματικούς, δεκαδικούς αριθμούς και ποσοστά.</p> <p>Αρ4.12 Εφαρμόζουν στρατηγικές στρογγυλοποίησης ακέραιων, κλασματικών και δεκαδικών αριθμών για εκτίμηση και έλεγχο του αποτελέσματος μιας πράξης.</p> <p>Αρ4.14 Διατυπώνουν και επιλύουν προβλήματα με ρητούς αριθμούς, ποσοστά και ελέγχουν τη λογικότητα της απάντησής τους.</p> <p>M3.1 Χρησιμοποιούν συμβατικές μονάδες μέτρησης του μήκους (mm, cm, m, km), της μάζας (kg, g), της χωρητικότητας (L, ml) και του όγκου σχημάτων (m^3, cm^3).</p> <p>M3.2 Κάνουν μετατροπές μεταξύ των μονάδων μέτρησης του ίδιου μετρικού συστήματος.</p> <p>M3.7 Επιλύουν προβλήματα που περιέχουν σχέσεις μεταξύ των χαρτονομισμάτων και νομισμάτων.</p>	19

7	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 7</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πολλαπλασιασμός κλασμάτων • Διαίρεση κλάσματος διά ακέραιο αριθμό και ακέραιου αριθμού διά κλάσμα • Κλάσμα ως πηλίκιο • Πολλαπλασιασμός ακέραιου αριθμού επί δεκαδικό αριθμό • Πολλαπλασιασμός και διαίρεση με το 10, 100, 1000 • Μετατροπές μονάδων μέτρησης 	<p>Αρ3.15 Εκτελούν πράξεις πολλαπλασιασμού, όταν ένας παράγοντας είναι ακέραιος (π.χ. $23 \times 0,25$) και διαίρεσης, όταν ο διαιρέτης είναι ακέραιος αριθμός ($\frac{4}{5} \div 2$) και επαληθεύουν την απάντησή τους.</p> <p>Αρ4.9 Εκτιμούν και υπολογίζουν το αποτέλεσμα μαθηματικών προτάσεων με θετικούς ρητούς αριθμούς.</p> <p>Αρ4.11 Αναφέρουν και εφαρμόζουν στρατηγικές εκτέλεσης νοερών υπολογισμών με ακέραιους, κλασματικούς, δεκαδικούς αριθμούς και ποσοστά.</p> <p>Αρ4.12 Εφαρμόζουν στρατηγικές στρογγυλοποίησης ακέραιων, κλασματικών και δεκαδικών αριθμών για εκτίμηση και έλεγχο του αποτελέσματος μιας πράξης.</p> <p>Αρ4.14 Διατυπώνουν και επιλύουν προβλήματα με ρητούς αριθμούς, ποσοστά και ελέγχουν τη λογικότητα της απάντησής τους.</p> <p>M3.1 Χρησιμοποιούν συμβατικές μονάδες μέτρησης του μήκους (mm, cm, m, km), της μάζας (kg, g), της χωρητικότητας (L, ml) και του όγκου σχημάτων (m^3, cm^3).</p> <p>M3.2 Κάνουν μετατροπές μεταξύ των μονάδων μέτρησης του ίδιου μετρικού συστήματος.</p>	23
8	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έννοια λόγου • Ίσοι λόγοι • Έννοια ποσοστού • Ποσοστό ως μέρος αριθμού • Πιθανότητες 	<p>Αρ3.5 Μετατρέπουν δεκαδικούς αριθμούς σε κλάσματα και ποσοστά και αντίστροφα.</p> <p>Αρ3.19 Χρησιμοποιούν τη μέθοδο της αναγωγής στην ακέραια μονάδα (προφορικά και γραπτά) στη λύση προβλημάτων.</p> <p>Αρ4.8 Διερευνούν την έννοια του λόγου, διακρίνουν δύο ανάλογα και δύο μη ανάλογα ποσά και αναφέρουν τότε μια σχέση αφορά ευθέως ανάλογα ή αντιστρόφως ανάλογα ποσά.</p> <p>ΣΠ3.1 Διαβάζουν και κατασκευάζουν ραβδογράμματα, εικονογράμματα, κυκλικές και γραμμικές γραφικές παραστάσεις με ή χωρίς τη χρήση τεχνολογίας.</p> <p>ΣΠ3.7 Καταγράφουν τα αποτελέσματα πειραμάτων τύχης με συστηματικό τρόπο (πολλαπλές επαναλήψεις) με ή χωρίς τη χρήση τεχνολογίας.</p> <p>ΣΠ3.8 Προβλέπουν και υπολογίζουν την πιθανότητα ενός ενδεχομένου, χρησιμοποιώντας την έννοια του λόγου.</p> <p>ΣΠ3.9 Καταγράφουν και βρίσκουν το πλήθος των ενδεχομένων με βάση την αρχή της απαρίθμησης.</p>	12
9	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 9</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρνητικοί αριθμοί • Μεγάλοι αριθμοί • Αλγεβρικές παραστάσεις • Σχηματικά μοτίβα • Προβλήματα διαδικασίας 	<p>Αρ3.1 Απαγγέλουν, διαβάζουν, γράφουν και αναγνωρίζουν ποσότητες αριθμών μέχρι το 1 000 000 000 000.</p> <p>Αρ3.2 Συγκρίνουν και διατάσσουν τους φυσικούς αριθμούς μέχρι το 1 000 000 000 000.</p> <p>Αρ3.3 Συνθέτουν και αναλύουν αριθμούς μέχρι το 1 000 000 000 000.</p> <p>Αρ3.8 Χρησιμοποιούν αρνητικούς αριθμούς στην καθημερινή ζωή.</p> <p>Αρ3.12 Εκτιμούν και υπολογίζουν το άθροισμα, τη διαφορά, το γινόμενο και το πηλίκιο αριθμών μέχρι το 1 000 000 000 και επαληθεύουν την απάντησή τους.</p>	13

		<p>Αρ3.17 Στρογγυλοποιούν αριθμούς στην πλησιέστερη δεκάδα, εκατοντάδα, χιλιάδα και εκατομμύριο και δεκαδικούς αριθμούς στο πλησιέστερο δέκατο και εκατοστό.</p> <p>Αρ4.1 Συγκρίνουν και σειροθετούν ρητούς αριθμούς (θετικούς και αρνητικούς) και ορίζουν τη θέση τους στην αριθμητική γραμμή.</p> <p>Αλ3.1 Περιγράφουν, συμπληρώνουν, επεκτείνουν, κατασκευάζουν, επεξηγούν τον κανόνα και βρίσκουν με επαγωγικό τρόπο το γενικό όρο αριθμητικών και γεωμετρικών μοτίβων.</p> <p>Αλ3.8 Απλοποιούν μαθηματικές εκφράσεις και υπολογίζουν την τιμή μαθηματικών προτάσεων για συγκεκριμένες τιμές μεταβλητών.</p> <p>Αλ3.9 Επιλύουν και χειρίζονται εξισώσεις.</p> <p>Αλ3.10 Γράφουν μαθηματικές εκφράσεις ή εξισώσεις με μεταβλητές, για να αναπαραστήσουν πληροφορίες και να επιλύσουν προβλήματα.</p> <p>Αλ3.11 Επιλύουν και κατασκευάζουν προβλήματα ρουτίνας πολλαπλών βημάτων και προβλήματα διαδικασίας.</p> <p>Αλ4.13 Μεταφράζουν αλγεβρικά σύμβολα σε λεκτική μορφή και αντίστροφα.</p>	
10	<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 10</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετασχηματισμοί • Στερεά • Αναπτύγματα 	<p>Γ2.6 Ονομάζουν, περιγράφουν και ταξινομούν τρισδιάστατα σχήματα (κύβο, ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο, πυραμίδα, σφαίρα, κύλινδρο, κώνο), χρησιμοποιώντας μαθηματική ορολογία (έδρες, ακμές, κορυφές) και τα συσχετίζουν με αντικείμενα του περιβάλλοντος.</p> <p>Γ3.2 Αναλύουν, ταξινομούν και κατασκευάζουν δισδιάστατα και τρισδιάστατα σχήματα με βάση τις ιδιότητές τους με διάφορα μέσα και λογισμικά.</p> <p>Γ3.11 Αναγνωρίζουν και κατασκευάζουν αναπτύγματα κύβου, ορθογώνιων παραλληλεπιπέδων, πρισμάτων και πυραμίδων, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα και λογισμικά.</p> <p>Γ3.13 Κατασκευάζουν απλά δισδιάστατα σχήματα και περιγράφουν οδηγίες κατεύθυνσης, χρησιμοποιώντας ευθύγραμμες κινήσεις και στροφές (λογισμικά γεωμετρίας της χελώνας).</p> <p>Γ3.14 Αναγνωρίζουν σχήματα που είναι συμμετρικά ως προς άξονα ή ως προς κέντρο και εντοπίζουν τον άξονα συμμετρίας ή το σημείο περιστροφής.</p> <p>Γ3.16 Σχεδιάζουν και περιγράφουν το αποτέλεσμα μετασχηματισμών, όπως μεταφοράς, περιστροφής, ανάκλασης, μεγέθυνσης και σμίκρυνσης.</p> <p>Γ3.17 Προβλέπουν και αιτιολογούν τα αποτελέσματα του διαχωρισμού, της σύνθεσης και του μετασχηματισμού δισδιάστατων και τρισδιάστατων σχημάτων.</p> <p>Γ4.16 Κατασκευάζουν πολύγωνα και σχέδια με πολλούς άξονες συμμετρίας ή σχήματα που είναι συμμετρικά ως προς ένα σημείο.</p>	7
	ΣΥΝΟΛΟ		160

